

НАРОДНИ ПЛЕСОВИ

Долетео вит-голубе

Ову игру играју дечаци и девојчице, одвојено или заједно. Играчи се ухвате за руке, игра је затворена. Један уђе у средину кола то је голуб. Голуб има у устима лист хартије и, идући средином кола, узмахује рукама, као да лети. За то време коло иде наоколо и пева:

*“Долетео вит-голубе
Из түје земље,
У къуну му лист хартије,
Писмо од мајке, лепој моми,
Дивној девојци. “*

Чим се то отпева, коло стане, а голуб дође пред неког играча и клекне са склопљеним рукама, као да моли. Сад коло, стојећи, продужује песму:

*“/ он паде на дворове
Лепе Данице:
Лепа Дано, пођи са мном,
Мајка зове те, лепа Дано,
Мајка зове те!”*

За овим почне играч, пред којим голуб клечи, певати:

*“Лети натраг вит-голубе,
Поздрав однеси;
Ја не волим түжину
Ни мајци ићи, вит-голубе,
Ни мајци ићи!”*

Чим ово отпева, он иде у средину, а голуб дође на његово место, у коло, и игра се понавља истим редом. Ваља запамтити да се увек пева на име оног играча пред којим голуб клечи.

Коларићу Панићу

“Коларићу, Панићу, плетемо се самићу, Сами себе заплићемо, сами себе отплићемо”

Опис игре: Игра се отворено, мешовито коло, руке се држе доле. Кретање се изводи обичним корацима. У првом делу игре играчи се заплићу, а у другом отплићу. Заплитање започиње тако што коловођа прилази кецу и претпоследњем у колу и провлачи се испод њихових руку.

Тако се провлаче сви редом, а претпоследњем се (код заплитања) обавије рука око врата и спусти на раме.

Отплитање започиње опет коловођа, ослобађајући раме и прилазећи сада играчима с леђа, провлачи се испод руку (играча до себе и његовог суседа) и тако редом.

Коло воденично

Играју дечаци и девојчице, одвојено или заједно. Играчи се похватају за руке и затворе коло. У средину стане учитељ, или један височији играч. Ако је играча мање од двадесет, начини се једно коло, ако их је више, онда се направе два кола, једно у другом: унутрашње мало и спољашње много веће. Онај који стоји у средини представља осовину воденичког кола и у исто време наређује кад шта треба коло да ради.

Кад коло буде тако готово, онај у средини даје руком знак, и коло се почне окретати на једну страну. С првим кораком и по такту корачања, почиње сам трећи глас:

“Так тара, тик так, тика така, тик так“. Сад први и други глас, опет по такту корачања, почну певати: “Коло, коло воденично,

Меље зрно пшенично“, а трећи глас продужава оно: “так тара, тик так“, тј. подражава чекетање воденице.

Пошто се то отпева три или пет пута, онај у средини да знак, удари дланом о длан, и коло стане. Прва два гласа уђуте, а трећи подражава ломљење воденичног кола узвиком: кр, кр, кр... На то сви почучну, што значи да се коло сломило, те сад први и други глас пева: “Коло нам се поломи И штету нам учини“.

За то време трећи глас испружи руке напред и мало их обеси наниже и подражава шуштање воде: шишиши...

“За овим сва три гласа певају:

*Донесите секиру,
Кесер, сврдло, бургију,
Чекић, длето, тестере,
Мале, веће ексере,
Коло да оправимо, двапут
Жито да самељемо.*

Кад се то отпева, сви уђуте и сад почињу коло оправљати. У песми је поменуто осам различних алата и потреба за оправљање: секира, кесер, сврдло, бургија, чекић, длето, тестера и ексери. Учитељ пре игре покаже како се деље кесером, како се буши сврдлом а како бургијом, како се чекићем закива, како се длетом жљеби и како се тестером тестерише. Према броју ђака, он их подели на седам група, па свака група ради по један од поменутих послова, крећући руке онако као да држи алат и њиме: деље, струже, куца итд. Ове групе могу бити у колу једна до друге, а могу играчи бити и измешани.

Кад, дакле, горње испевају, почну одмах радити сваки свој посао. Пошто играчи тако раде неко време, онда онај у средини да опет знак: удари дланом о длан. На тај знак сва деца престану радити, устају, хватају се за руке и кад онај у средини макне руком на лево, коло се почне кретати и опет по такту корачања пева:

“Сад је коло готово, Окренимо поново.“

Затим се одмах наставља из почетка.

“Коло, коло воденично,
Меље зрно пшенично.

Овако се игра док год хоће играчи.”

Ми смо деца весела

“Ми смо деца весела, радо би се играла

Ал` не знамо шта ћемо!

Кажи нам ти, сестрице, шта ће твоје дружице, Кажи нам ти, сестрице, шта ће твоје дружице! Радите што радим ја, ако вас то забавља! Радимо што радиши ти, то нас јако весели!”

Опис игре: Игра се затворено, мешовито коло, са рукама доле. У средини кола налазе се један дечак или девојчица. Смер кретања је супротан смеру кретања казальке на сату. Игра се састоји из три дела. У првом делу игре, на првих 6 тактова изводи се 12 обичних корака, почев десном ногом удесно. У седмом такту изводи се још један корак с привлачењем, коло се зауставља и окреће према играчу у средини круга (8. такт пауза).

У другом делу игре, на наредна 4 такта, играчи изводе 8 поскока, почев десном ногом удесно са укрштањем, а на следећа 4 такта раде 7 поскока улево, који се завршавају привлачењем леве ноге ка десној и окретом ка центру (8. такт).

У трећем делу игре, на прва 4 такта и на речи “Радите што радим ја...” играч у средини круга изводи произвољне покрете (поскоке, плесне кораке, покрете рукама исл.), док деца у колу на следећа 4 такта понављају покрете детета у кругу. Игра се даље наставља, с тим што играча у средини замењује неко из кола.

Ја посејах лубенице (Косово поље)

“Ја посејах лубенице покрај воде Студенице, Сено, слама, сено, слама, зоб, зоб, зоб, зоб, зоб “

“Навади се сека Дора, па однесе троја кола, “

(рефрен)

“Ја ухватих сека Дору, одведох је своме двору “

(рефрен)

Опис игре: Игра се мешовито отворено или затворено коло, са рукама доле. Смер кретања је супротан смеру кретања казальке на сату. Игра има два дела. У првом делу игре, од 1. до 4. такта, изводе се 4 корака десном удесно са привлачењем, три су са п.т.т., а четврти је без п.т.т. Наредна четири такта су иста као претходна четири, с тим што се сада иде левом ногом улево.

У другом делу игре, у 9. такту, изводи се један корак удесно са привлачењем, без п.т.т., окретом за 45° надесно. Следећи такт, је исти као претходни, с тим што се сада иде супротном ногом у супротну

страну, са окретом од 90° налево. У следећа два такта (11 - 12) кораци су исти као у два претходна, с том разликом што је сада окрет 45° улево. На 13. и 14. три пута се удари десном петом о тле, а на 15. и 16. три пута пљеснене рукама.